

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xestión da empresa familiar

Materia	Xestión da empresa familiar			
Código	V55G020V01940			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Pereira Otero, Begoña			
Profesorado	Pereira Otero, Begoña			
Correo-e	begona.pereira@ieside.com			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	Adquirir os coñecementos que permitan coñecer e manexar as claves de éxito na continuidade das empresas familiares			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais

C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñecer a problemática propia da empresa familiar fronte a outros tipos de organizacións empresariais	B4 B5 B8 B9 B10 B12 B14	C1 C2 C3 C4 C8 C9 C10 C13 C15 C16	D4
Coñecer os principios básicos do goberno corporativo e dominar a súa aplicación ao caso particular das empresas familiares pequenas e medianas	B1 B2 B4 B9 B10 B12	C1 C3 C5 C6 C9	D2 D4
Comprender as relacións específicas que as empresas familiares teñen coa súa contorna e como as mesmas inflúen e condicionan a súa sustentabilidade empresarial, así como coñecer que cuestións débense regular para asegurar dita sustentabilidade desde un plano accionarioal	B1 B2 B3 B4 B5 B9 B10 B11 B13	C1 C3 C4 C5 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C15 C16	D1 D2 D3 D5

Contidos

Tema	
1 - A realidade propia e distintiva da empresa familiar	- Definición de Empresa Familiar - Algunhas características da Empresa Familiar - Modelos que explican a complexidade do Proxecto Empresa-Familia
2 - A sucesión, un momento crítico na evolución da empresa familiar	- O proceso de sucesión - Estratexias e elementos clave para afrontar a sucesión - ¿Que Podemos aprender da sucesión das empresas familiares centenarias?
3 - Teoría de Axencia e Teoría de *Stewardship e a súa aplicación na empresa familiar	- A teoría de Axencia como eixo do desenvolvemento do goberno corporativo. - A empresa familiar vista desde a perspectiva de Axencia e desde a visión *Stewardship
4 - O Bo Goberno na pequena e mediana empresa familiar	- Deseño dos órganos de goberno e xestión e participación nos mesmos. - O rol da familia na empresa familiar
5 - O Protocolo ou Acordo Familiar	- Instrumentos xurídicos que permiten desenvolver as disposicións - Contido dun Protocolo Familiar

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	20	30	50
Obradoiro	10	5	15
Aprendizaxe baseado en proxectos	10	30	40

Estudo de casos	7	23	30
Presentación	4	8	12
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	2	2
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos que ten que desenvolver o *estudiantado, así como a discusión en grupo dos casos prácticos traballados polos estudantes fose da aula
Obradoiro	Traballo por parte dos estudantes, individualmente ou en grupo, dos casos prácticos relacionados coas bases teóricas desenvolvidas nas sesións maxistras
Aprendizaxe baseado en proxectos	*Tutorías en grupo para ver a evolución do traballo da materia, resolver as dúbidas que puidese haber e preparar a exposición final de curso
Estudo de casos	Traballo cos estudantes sobre casos prácticos/situacións no marco teórico da materia
Presentación	Exposición dos traballos de fin de curso por grupos diante de toda a aula

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Seguimento individualizado da aprendizaxe de cada un dos estudantes.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Seguimento individualizado da aprendizaxe de cada un dos estudantes.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lección maxistral	Valorarase a cantidade e calidade das achegas do estudante á discusión, reflexión e debate na aula das sesións maxistras	10	B1 B2 B5 B12 B13 B14	C1 C2 C3 C4 C5 C6	D1 D2 D4 D5
Aprendizaxe baseado en proxectos	Elaboración dun proxecto final descritivo dunha empresa familiar, onde se aborde o diagnóstico da situación actual desde a perspectiva do tránsito sucesorio, así como as liñas de traballo a seguir	20	B1 B2 B3 B4 B5 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C3 C5 C6 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C15 C16	D1 D2 D3 D4 D5
Presentación	Exposición dun traballo final descritivo dunha empresa familiar, onde se aborde o diagnóstico da situación actual desde a perspectiva do tránsito sucesorio, así como as liñas de traballo a seguir	10	B1 B2 B3 B5 B8 B9 B13 B14	C13	D2 D3 D4
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización do exame final da materia	50	B1 B2 B5 B13 B14	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C8 C9 C15	D1 D3 D4 D5

Exame de preguntas obxectivas	Valorarase o coñecemento adquirido polo estudante respecto ao marco conceptual no que se enmarca a *casuística propia da empresa familiar	10	C1 C2 C3 C4 C5
-------------------------------	---	----	----------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria.

Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas fosen xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua (50% da nota final) manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico en vigor.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só terase en conta a nota do exame.

A corrección dos exames finais será "cega".

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso en vigor.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Corona, J., **Empresa Familiar: Análisis Estratégico**, Deusto S.A. Edicións, 2017

Donaldson, L.; Davis, J., **Stewardship Theory or Agency Theory: CEO Governance and shareholder returns**, 16, Australian Journal of Management, 1991

Dyer, W.G., **Cultural changes in family firms**, Jossey-Bass, 1986

Gallo, M.A., **La empresa familiar. Trampas, ciclos de vida, sucesión, órganos de goberno**, Ediciones Folio, 1997

Negreira, F.; Negreira, J., **Cómo dirigir al Director General: la gestión de la zona gris**, mayo, Harvard Deusto Business Review, 2007

Negreira, F.; Negreira, J., **El Buen Gobierno en la Pyme Familiar**, Andavira Editorial, 2012

Negreira, F.; Negreira, J., **El Buen Gobierno de la empresa familiar: como jugar al golf y ganar al ajedrez**, febrero, Harvard Deusto Business Review, 2005

Negreira, F.; Negreira, J., **Planificar la sucesión en la empresa familiar: implicaciones**, 22, Revista de Empresa, 2007

Negreira, F.; Negreira, J.; Plaza, A., **Yo no vendí. No lo hagáis vosotros. Empresa familiar y sucesión**, Colección Escuela de Negocios Caixanova, Edicións, 2005

N.Costa, A.; Negreira, F.; Negreira, J., **50 Preguntas importantes sobre la Empresa Familiar**, Vida Económica, 2013

Tàpies, J.; Canals, C.M., **Sí quiero. El compromiso de la familia empresaria**, Libros de Cabecera, 2013

Ward, J.L., **Creating effective boards for private enterprises**, Jossey-Bass Publishers, 1991

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dirección estratéxica/V55G020V01503

Outros comentarios

Esta guía docente está redactada polo coordinador en castelán. En caso de existir diferenzas entre versións en idiomas distintos, a que prevalece é a que está en castelán.

MOI IMPORTANTE: a conta de correo do estudante de *IESIDE ha de ser a que o estudante revise diariamente, dado que os

avisos e comunicacións faranse a esta conta. Non se poderá alegar ignorancia ante calquera destes avisos e comunicacións.